

ZPRÁVA O ČINNOSTI MĚSTSKÉHO MUZEA ČESKÁ TŘEBOVÁ ZA ROK 2017

1/ POPIS STAVU

Městské muzeum Česká Třebová je příspěvkovou organizací Města Česká Třebová. Svou činnost vykonává v souladu se Zřizovací listinou Městského muzea Česká Třebová ze dne 14. 11. 2001 ve znění pozdějších změn.

Městské muzeum Česká Třebová je muzeem ve smyslu ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Sídlo organizace setrvává na původní adrese, tedy v domě čp. 80 v Klácelově ulici. Muzeum od roku 2012 užívá výstavní objekt v Klácelově ulici čp. 11, depozitáře jsou stále umístěny v objektu čp. 2055 na náměstí 17. listopadu.

ZAMĚŠTNANCI MUZEA

Počet zaměstnanců v roce 2017 činil 8,6 pracovníka (přepočtený stav)

Mgr. Jana Voleská - ředitelka, správce části historické podsbírky

Mgr. Jitka Peková - správce knihovny

Mgr. Lucie Frémundová - správce části historické podsbírky (od 23. 5. 2016 na mateřské dovolené)

Mgr. Veronika Němcová - evidence 1. stupně, kurátor (zástup za mateřskou dovolenou)

Hana Harapat - správce části historické podsbírky

Mgr. Eva Votroubková - kurátorka (od 1. 3. 2016 na mateřské dovolené)

Mgr. Veronika Fadrná - kurátorka (zástup za mateřskou dovolenou)

Mgr. Vojtěch John - kronikář, kurátor

Jana Duchoňová - účetní

Mgr. Radka Urbánková - produkční

Bc. Pavla Vaňousová - recepční (od 21. 6. 2016 na mateřské dovolené)

Ing. Michaela Kubošiová - recepční (zástup za mateřskou dovolenou)

Andrea Mrkosová - recepční

Petra Zbránková - uklízečka

Mgr. Jindřich Žák - do 31.3.2017, pracovník - absolvent financovaný Úřadem práce Rychnov nad Kněžnou

PhDr. Ludmila Marešová Kesselgruberová, Ph.D. - kurátor sbírky výtvarného umění, kurátor výtvarných výstav, zaměstnaná na dohodu o činnosti

2/ TVORBA A SPRÁVA SBÍREK

Muzeum spravuje sbírku, která čítá 42.411 evidenčních čísel sbírkových předmětů rozdělených do dvou podsbírek: historické a knihy.

V 1. stupni evidence bylo v roce 2017 zpracováno celkem 237 přírůstkových čísel, tj. 632 kusů sbírkových předmětů. Z toho v historické podsbírce 191 přírůstkových čísel, tj. 586 kusů, v podsbírce knihy 46 přírůstkových čísel, tj. 46 kusů.

Ve 2. stupni bylo celkem zpracováno 380 evidenčních čísel sbírkových předmětů, z toho z podsbírky historické 289, z podsbírky knihy 91.

Ve sledovaném roce nebyly ze sbírky vyřazeny žádné sbírkové předměty.

INVENTARIZACE SBÍREK

V roce 2017 probíhala inventarizace v podsbírce historické, konkrétně v depozitáři č. 2,3,4, v depozitáři militarií, ve fondu 11-B-, 11-A-.

Celkem bylo inventarizováno 5156 evidenčních čísel sbírkových předmětů.

KONZERVOVÁNÍ A RESTAUROVÁNÍ SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

Ve sbírce Městského muzea Česká Třebová se nacházejí téměř tři desítky dámských pokrývek hlavy, zejména čepců tzv. krepínů. Předměty pocházejí přímo z České Třebové nebo nejbližšího okolí. Většina je datována do počátku nebo 1. poloviny 19. století, menší část do 2. poloviny 19. století nebo počátku 20. století. Soubor byl v 80. letech 20. století nevhodně uložen v nečistém a vlhkém prostředí suterénních prostor, čímž značně utrpěl. Soubor byl prozkoumán restaurátorkami Východočeského muzea v Pardubicích a vybrané kusy doporučeny k restaurování. Vzhledem k tomu, že se jedná o práce časově a finančně náročné, rozhodli jsme se pro řešení ve 3 etapách (v roce 2017, 2018, 2019). Z výběrového řízení vyšla vítězně s nejnižší nabídnutou cenou restaurátorka textilu Lenka Dolanská.

K financování projektu jsme využili dotačního titulu MK ČR ISO/D, ze kterého bylo získáno na 1. etapu 80.000 Kč a z Pardubického kraje z dotačního titulu Preventivní péče o sbírky muzeí 25.000 Kč. Celkové náklady na 1. etapu prací činily 115.850 Kč. Částka byla dofinancována z provozních prostředků muzea. Restaurována byla též jedna nově získaná kresba Maxe Švabinského p.č. 180/2016 (restauroval Mgr. BcA. Radomír Slovík).

Dodavatelsky bylo konzervováno 16 kusů sbírkových předmětů. Jednalo se o 7 rámu obrazů (11-A-99, 11-A-178, 11-A-369, 11-A-338, 11-A-109, 11-A-13, p.č. 209/2016) - restaurovala BcA. Eva Vymětalová, 1 plastiku (11-B-509) - restauroval BcA. Marek Běřák, části Laškova betlému - pozadí (inv.č. 11-C-24) - restaurovala BcA. Eva Vymětalová. 7 kusů kovových předmětů bylo konzervováno v rámci spolupráce s Regionálním muzeem ve Vysokém Mýtě (11-G-5, 7-A-72, 11-G-10, 1160/1893, 1382/1894, 3496/1915, 3569/1916) - restaurovala Adéla Holešínská.

VYBAVENÍ DEPOZITÁŘE

Městské muzeum Česká Třebová ve sledovaném roce vybavilo depozitář pevnými kovovými regály, speciálním regálem k ukládání hodin a zásuvkovými skříněmi v celkové hodnotě 184.066 Kč. Mobilniář byl zakoupen z vlastních prostředků FRIM.

Pro zlepšení klimatických podmínek v depozitáři se pokračovalo s etapovou prací na výměně oken.

3/ VYUŽITÍ SBÍREK PRO VĚDU A VÝCHOVU

PREZENTACE SBÍREK

EXPOZICE

Po celý rok byly veřejnosti přístupny stálé expozice s názvem *Dopravní křižovatky aneb do České Třebové vlakem, Velorexem, letadlem i lodí*. Ty interaktivním způsobem nabízejí návštěvníkům vhled do vývoje dopravy železniční (s důrazem na českořebovské poměry období první republiky), silniční (zachycuje zrod a vývoj vozítka OS-KAR, později Velorex a osudy vynálezce bratrů Stránských), vzdušné (zaměřena na život a dílo akademického sochaře a vynálezce létacích strojů Františka Formánka) a vodní (mapuje myšlenku zbudování vodních děl propojujících Dunaj, Odru a Labe).

DOPLŇOVÁNÍ EXPOZIC

Expozice věnovaná železniční dopravě byla doplněna o 10 kusů modelů lokomotiv v měřítku H0. Náklady na pořízení ve výši 75.320 Kč neslo muzeum.

VÝSTAVY

Muzeum uspořádalo celkem 5 výstav v nové výstavní budově Městského muzea Česká Třebová

- *Lovecké zbraně východočeských puškařů* (26. ledna 2017 – 19. března 2017), putovní výstava Východočeského muzea v Pardubicích doplněná o sbírkové předměty Městského muzea Česká Třebová

- *Naši výborníci. Výtvarná zpodobení významných osobností domácí politiky a kultury 19. a 20. století* (6. dubna 2017 – 28. května 2017), výstava výtvarných děl malířských, sochařských i uměleckořemeslných ze sbírek muzea a dalších institucí.

- *ANO! Svatební obřady v proměnách dvou staletí* (15. června 2017 – 3. září 2017), výstava svatebních šatů, fotografií, oznámení a doplňků ze sbírky Zdeňky Mudrákové ze Zlína a dalších sbírek

- *Až do nebes. Počátky letectví v Pardubickém kraji (1910–1948)*, (21. září 2017 – 12. listopadu 2017), výstava mapující historii letectví ve východních Čechách vytvořená v Regionálním muzeu ve Vysokém Mýtě a doplněná o exponáty z České Třebové a okolí

- *Když se čas zpomalí aneb pocta třebovským betlemářům* (3. prosince 2017 – 7. ledna 2018), tradiční vánoční výstava betlémových celků ze sbírek českotěbovského muzea i sbírek soukromých

DOPROVODNÉ PROGRAMY K VÝSTAVÁM

Všechny výstavy pořádané ve výstavní budově muzea byly obohaceny o doprovodné programy, které představovaly komentované prohlídky a speciální programy pro školy. Pokračovala akce s názvem *Sobota v muzeu*. Vybranou sobotu v době trvání příslušné výstavy byl připraven hodinový doprovodný program, v jehož průběhu se zájemci s prezentovaným tématem seznamovali hravou a interaktivní formou. Celkem bylo uspořádáno 5 *Sobot v muzeu*.

Doprovodné programy k výstavám navštívilo celkem 865 žáků mateřských, základních a středních škol. Soboty v muzeu navštívilo 90 osob. Speciální prohlídku expozic absolvovalo 66 žáků. Expozice, výstavy a doprovodné programy k nim v průběhu roku navštívilo 5195 osob.

VÝPŮJČKY SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

V roce 2017 uzavřelo muzeum celkem 20 smluv o výpůjčce sbírkových předmětů, kterými bylo jiným institucím půjčeno 430 evidenčních čísel sbírkových předmětů, muzeum si vypůjčilo 117 evidenčních čísel sbírkových předmětů.

SLUŽBY BADATELŮM

V roce 2017 bylo zaznamenáno 54 badatelských návštěv, dotazů, konzultací a požadavků na zpracování rešerší. Od roku 2014 mohou badatelé využívat i on-line katalog sbírek, který je dostupný z webových stránek muzea <http://www.mmct.cz/sbirky.php>

Záměrem muzea je v digitalizaci a webové prezentaci dalších částí sbírky pokračovat.

KNIHOVNA ON LINE

V září 2017 byl spuštěn projekt Knihovna MMČT ON LINE. Na webové stránky muzea byl umístěn formulář, který umožňuje zájemcům vyhledávat ve fondu regionální literatury a ve fondu starých tisků a rukopisů.

ODBORNÁ KNIHOVNA MUZEA

V roce 2017 přibýlo do nesebírkové části knihovny 60 nových titulů.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

L. MAREŠOVÁ KESSELGRUBEROVÁ: Tak nutno přitahovat srdce... Barokní sochařství mezi Českou Třebovou, Lanškrounem, Litomyšlí a Ústím nad Orlicí. Česká Třebová 2017, 200 stran.

4/ PŘEDNÁŠKOVÁ ČINNOST A DALŠÍ KULTURNĚ VZDĚLÁVACÍ AKCE PRAVIDELNÉ SEMINÁŘE

Ve sledovaném roce pokračovaly 4 pravidelné měsíční semináře určené různým skupinám návštěvníků.

Své pokračování měl seminář s názvem *Ke kořenům* určený zájemcům o rodopis. Seminář vedla Mgr. Jana Voleská. Seminář se konal pravidelně vždy 1. úterý v měsíci s výjimkou letních prázdnin. V jeho rámci zazněly přednášky:

Základy paleografie (Jana Voleská)

Čtete kurent I. (Jana Voleská)

Čtete kurent II. (Jana Voleská)

Čtete kurent III. (Jana Voleská)

Čtete kurent v němčině I. (Jana Voleská)

Čtete kurent v němčině II. (PhDr. Ivo Sperát)

Latina v matrikách I. (Jana Voleská)

Latina v matrikách II. (Jana Voleská)

Prameny předmatričního období: pozemkové knihy (Jana Voleská)

Prameny předmatričního období: pozemkové knihy II. (Jana Voleská)

Dalším pravidelným seminářem, který měl své pokračování, byl *Malý muzejník* určený dětem. Děti se setkávaly jednou měsíčně v prostorách muzea a formou her či tvůrčích dílen se seznamovaly s činnostmi, které pěstovali naši předkové. Od září 2014 se pod vedením lektorky Mgr. Radky Urbánkové začaly seznamovat s historickými řemesly. Seminář je rozdělen podle věku dětí (mladší od 5 do 8 let a starší od 9 do 12 let). Seminář se konal pravidelně vždy 2. úterý v měsíci s výjimkou letních prázdnin. V jeho rámci byla představena tato řemesla a činnosti:

Švec, knoflíkářka, pekař, maléřečka, vyšivačka, hokynář, práce s papírem, zpracování mléka, výroba jabkanců, výroba vizovického pečiva.

Třetí seminář nese název *Výtvarné umění v proměnách staletí*. Seminář je určený nejširšímu okruhu zájemců o výtvarno. Nabízí přehled slohového vývoje výtvarného umění evropského kulturního okruhu. Kromě tvorby význačných světových a evropských představitelů přihlíží i k významným osobnostem a památkám regionu. Seminář se koná pravidelně 3. úterý v měsíci s výjimkou letních prázdnin, vede jej PhDr. Ludmila Marešová Kesselgruberová, Ph.D. Zazněly tyto její příspěvky:

Znovuzrození antiky II. Renesanční malířství v Evropě i u nás.

Po způsobu Michelangelově...Manýrismus v Evropě i u nás

K větší cti a chvále I. Barokní architektura a sochařství v Evropě

Kult sv. Jana Nepomuckého a východočeská barokní zbožnost (pronesl Mgr. Pavel Panoch, Ph.D.)

K větší cti a chvále II. Malířství evropského baroka

K větší cti a chvále III. Baroko v českém prostředí

Neukázněné, frivolní i melancholické...Rokoko ve výtvarném umění

Krása spočívá v dokonalosti. Projevy evropského i domácího klasicismu ve výtvarném umění

Romantický čili přepjatý. Malířství, sochařství i architektura evropského a českého romantismu

Adventní čas s Mistrem svatokateřinského oltáře

Čtvrtým návštěvníky oblíbeným pravidelným seminářem je *Seminář pro pamětníky staré České Třebové*. Je určen nejen seniorům, kteří si chtějí slovem i obrazem připomínat minulé podoby našeho města, ale všem zájemcům o místní historii. Seminář vede Martin Šebela, autor řady publikací o historii České Třebové. Seminář se konal pravidelně vždy poslední úterý v měsíci s výjimkou letních prázdnin. Zazněly tyto příspěvky:

Třebovské hospody

Hřbitov (3. část)

Třebovské hospody (2. část)

Třebovské mlýny

Parník – okolí textilní továrny

Parník (2. část)

Parník (3. část) – okolí řeky Třebovky

Chorinova ulice

Od hřbitova ke Studené Hůře

Oslavy a průvody v České Třebové

Všech uvedených přednášek a seminářů se zúčastnilo celkem 1278 osob.

DALŠÍ AKCE

Mimo pravidelné semináře se uskutečnily ještě tyto akce a přednášky:

18. května bývá slaven Mezinárodní den muzeí a galerií. Proto byl tento den vstup do muzea volný.

27. května se uskutečnila již tradiční muzejní noc v Chaloupce Maxe Švabinského v Kozlově. Chaloupka i zahrada byly přístupné od 19 do 24 hodin, návštěvníci zde mohli potkat historické postavy spjaté s Kozlovem.

10. – 14. července se uskutečnil první příměstský tábor organizovaný muzeem. Nesl název Dobrá 5! Byl určen dětem ve věku 8 – 12 let, které se v jeho rámci seznámily s pětici nevhodných osobností naší historie.

Ve dnech 23., 27., a 28. září se uskutečnil projekt „Česká Třebová barokní“. V jeho rámci se konal koncert barokní hudby v rotundě sv. Kateřiny, seminář „*Tak nutno přitahovat srdce...*“ *barokní umění východních Čech* a komentovaná prohlídka barokních památek v České Třebové.

Na 26. srpna připravilo Městské muzeum Česká Třebová ve spolupráci s dalšími organizacemi akci s názvem *Piknik v Javorce*. Akce v městském parku Javorka byla určena nejširší veřejnosti. Městské muzeum připravilo *Povídání o významných osobnostech* a pro děti *Putování Javorkou*.

10. listopadu 2017 se muzeum zapojilo do projektu Města Česká Třebová pořádaného ke Dni veteránů. Pod vedením pracovníků muzea zpracovali studenti gymnázia svůj projekt na dané téma. Výsledky své práce pak prezentovali studentům škola široké veřejnosti.

17. listopadu byl odhalen pomník Gustava Habrmana v ulici Na Splavě. Muzeum se zapojilo do příprav pomníku i realizace akce.

Kromě uvedených akcí se konaly příležitostné prohlídky centra města a kostela sv. Jakuba Většího v České Třebové.

5/ ZPŘÍSTUPŇOVANÉ PAMÁTKY

Stejně jako v předešlých letech zajišťovalo muzeum průvodcovskou činnost s výkladem v těchto památkově chráněných objektech:

- Chaloupka Maxe Švabinského v Kozlově

V rámci Festivalu muzejních nocí byla 27. května zahájena turistická sezóna. V letní sezóně si chaloupku prohlédlo celkem 1303 návštěvníků.

- Rotunda sv. Kateřiny

Po dohodě s Římskokatolickou farností – děkanstvím v České Třebové byla veřejnosti v době letních prázdnin opět zpřístupněna rotunda sv. Kateřiny. Návštěvnost činila 537 osob.

- Kostel sv. Bartoloměje v Semaníně

Také v roce 2017 muzeum spolupracovalo s občanským sdružením Pro Semanín, které provozuje expozici s názvem *Semanínská renesance* v kostele sv. Bartoloměje v Semaníně. Muzeum opět vypomohlo výpůjčkami sbírkových předmětů.

- Kaple Panny Marie Pomocné na Horách

V roce 2017 zajišťovalo muzeum zpřístupnění kaple Panny Marie Pomocné na Horách. V čase prázdninových víkendů navštívilo kapli 155 osob.

6/ PROPAGACE

Stejně jako v předchozích letech, tak i v roce 2017 prezentovalo muzeum svou činnost na vlastních webových stránkách a na facebooku. Kromě toho informuje muzeum o svých akcích formou pozvánek, plakátů, článků v místním tisku, pravidelně poskytuje rozhovory pro místní kabelovou televizi, o významnějších akcích vznikaly příležitostné reportáže pro Český rozhlas Pardubice. V roce 2017 to byly reportáže o muzeu a jeho expozicích a o vozítkách Velorex.

7/ HOSPODAŘENÍ MUZEA V ROCE 2017

Příspěvek na provoz od zřizovatele		5 945 000
Jiné příjmy	Prodej publikací	36 773
	Vstupné	164 692
	Úroky	527
	Transfery	39 394
	Dotace Úřadu práce	54 000
	Dotace PK	35 000
	Dotace MK ČR	80 000
	Dary, příjmy z reklamy	66 000
Příjmy celkem		6 421 386
Výdaje	Nákup odborné literatury	6 255
	Nákup sbírkových předmětů	68 686
	Vydávání publikací, tisk propagačních materiálů	164 722
	Nákup materiálu	413 402
	Spotřeba energií	364 277
	Odpisy prodaných publikací	24 851
	Restaurování sbírkových předmětů	180 620
	Cestovné, školení, reprezentace	22 436
	Služby	848 662
	Smluvní mzdy	2 319 678
	Ostatní osobní náklady	740 320
	Ostatní náklady (sociální a zdravotní pojištění, odvod 1% z mezd do FKSP)	980 996
	Poplatky za vedení účtu	9 360
	Odpisy dlouhodobého hmotného majetku	237 789
Výdaje celkem		6 382 054
Rozdíl mezi příjmy a vydáním		39 332

Přehled investičních akcí

	Pevný regál	Kovový regál pro ukládání hodin	Zásuvková skříň
Vlastní zdroje (FRIM)	62 400	49 852	71 814
Dotace MKČR	0	0	0
Dotace Pk	0	0	0
Celkem	62 400	49 852	71 814

Stav a čerpání fondů

	Stav k 1. 1. 2017	Stav k 31. 12. 2017
FRIM	118 942	133 271
FKSP	26 143	33 093
Fond odměn	2 958	2 959
Rezervní fond	35 638	35 644

FRIM byl zapojen do popsanych investicnich akci. Prostředky FKSP byly čerpány na stravování zaměstnanců. Fond odměn a rezervní fond byly posíleny o část hospodářského výsledku z roku 2016, prostředky z těchto fondů čerpány nebyly.

Přehled návštěvnosti v roce 2017

	Počet návštěvníků
Expozice, výstavy, doprovodné programy k výstavám	6 031
Přednášky	1 278
Ostatní přístupné památky	1 995
Ostatní akce muzea	260
Celkem:	9 142